

Locusta migratoria migratoria (L.), імаго, самець

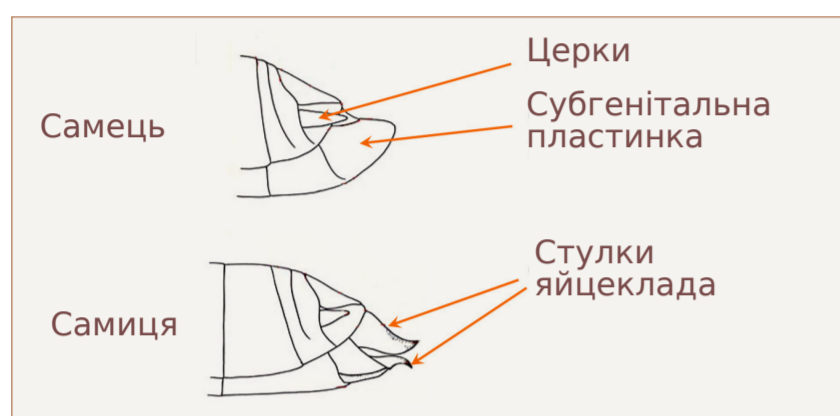
Морфологія імаго

Велика комаха. Мандибули сині. Передньоспинка без Х-подібного малюнка (який є у марокканської сарани і чорно-смуғастой кобилки), з серединним кілем, але без виражених бокових ребер (які є у італійського пруса). Надкрила довгі, блискучі. Крила безбарвні. Задні стегна в основній частині зсередини синьо-чорні. Груди знизу мають короткі густі волоски, які утворюють повстистість. Забарвлення зелене, зеленувато-жовте, буре або сіре. Під час статевого дозрівання в забарвленні поступово попочинає переважати жовтий пігмент, особливо у самців.

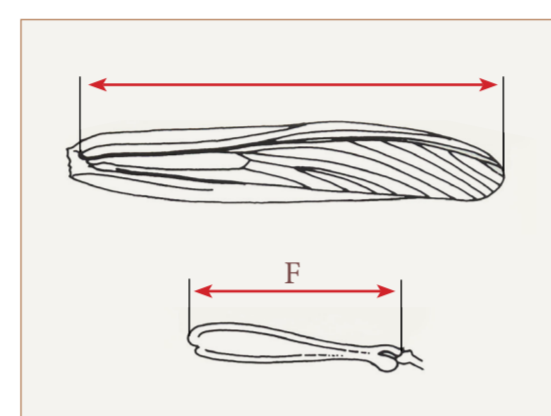
Стать/ознака	Довжина тіла, мм	Довжина надкрил, мм	Довжина задніх стегон, мм
Самці	35-50	43,5-56,0	22,0-26,0
Самиці	45-55	49,0-61,0	20,0-32,0

Близькі види

Близьким видом є чорно-смуғаста кобилка *Oedaleus decorus* (German). Вона відрізняється від азійської перелітної сарани світлим хрестоподібним малюнком на передньоспинці, піднятим серединним гребінцем передньоспинки і темною перев'язкою на задніх крилах.

Відмінності в будові кінчика черевця у самців і самиць

Приклади довжини надкрила (E) і довжини заднього стегна (F)

Відмінності в будові передньоспинки поодинокі та стадні фаз

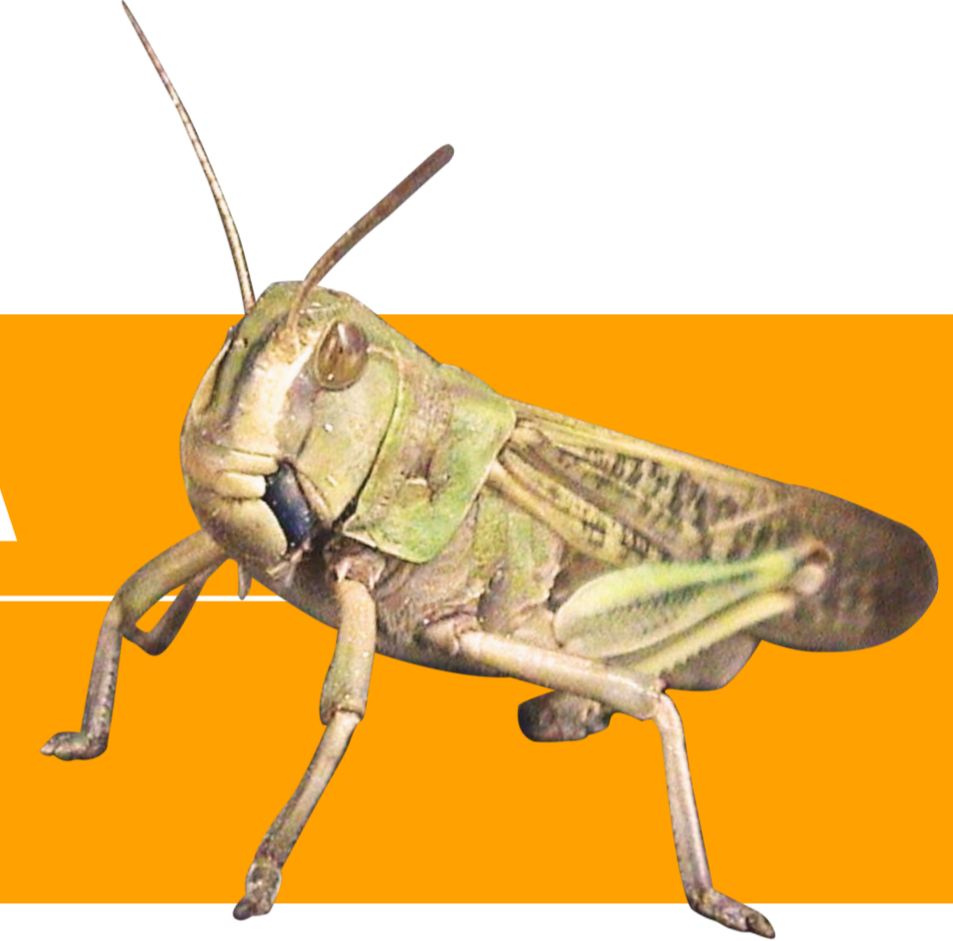
Відмінності поодинокі та стадні фаз личинок

Забарвлення личинок поодинокі фази однотонне - сіре, чорне, буре, зелене або палеве, часто під колір субстрату. Забарвлення личинок молодших віків стадної фази темніше або чорне; у старших віків воно стає світліше і контрастніше - переважають помаранчеві тони з оксамитово-чорними плямами на передньоспинці. Як і імаго, личинки поодинокі і стадні фаз відрізняються за формою передньоспинки.

Відмінності поодинокі та стадні фаз імаго

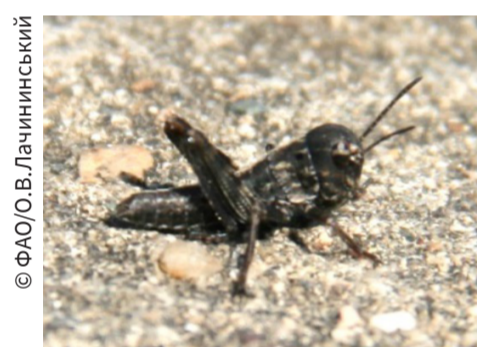
У особин поодинокі фази передньоспинка без перетяжки з високим дугоподібним серединним кілем. У особин стадної фази вона седлоподібна, з чіткою перетяжкою і прямим або трохи загнутим серединним кілем.

Індекс E/F одиночної фази <1,96.
Індекс E/F стадної фази >2,23.

АЗІАТСЬКА ПЕРЕЛІТНА САРАНА

Locusta migratoria migratoria (Linnaeus, 1758): біологія, екологія, моніторинг

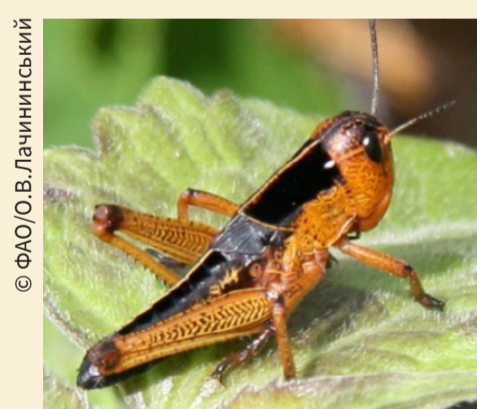
Личинка 1-го віку

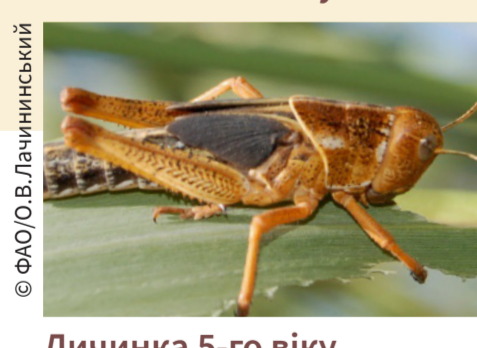
Личинка 2-го віку

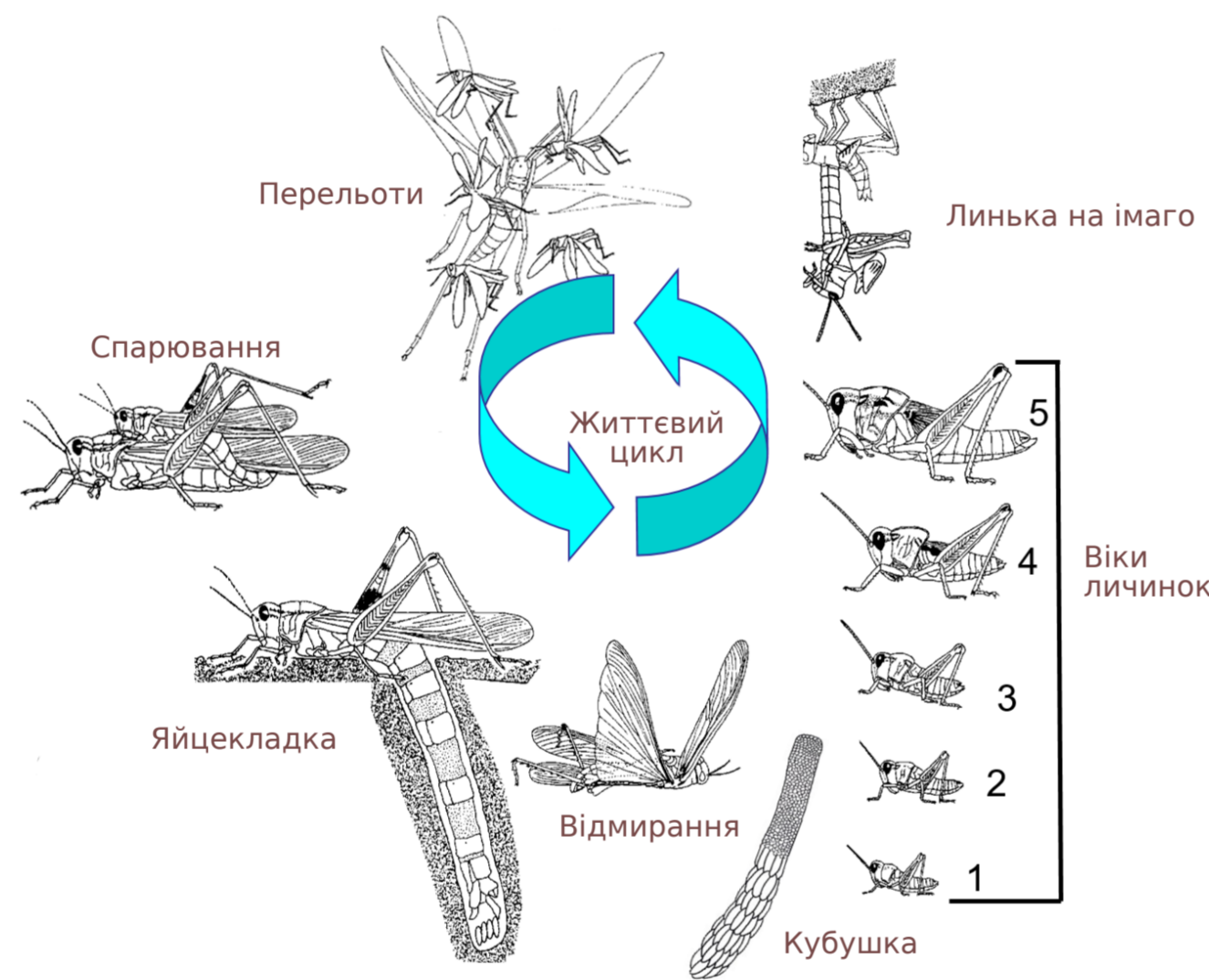
Личинка 3-го віку

Личинка 4-го віку

Личинка 5-го віку

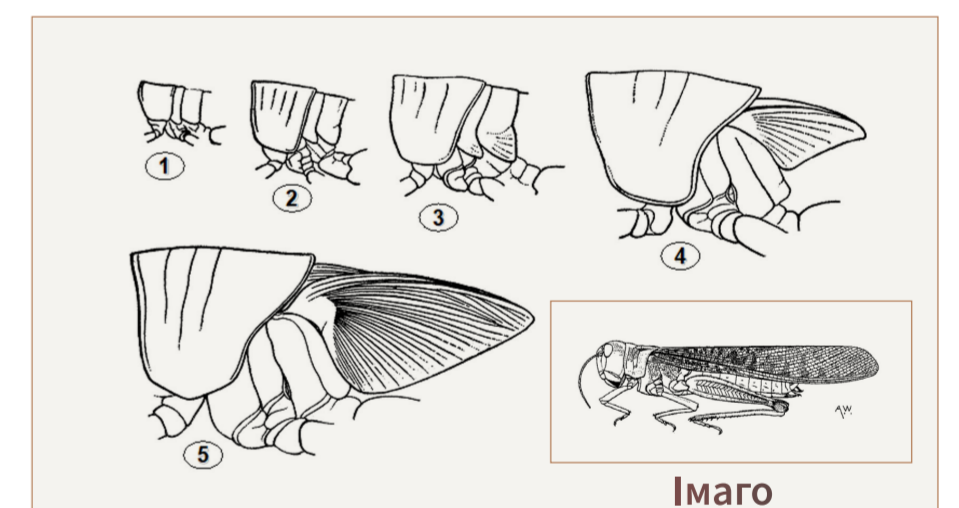
Яйцекладка (кубушка)

Велика, циліндрична; має довжину 50-85 мм, діаметр 7-10 мм. Висота стовпчика секрету над кладкою яєць 15-25 мм. Яєць від 40 до 120 шт. (в середньому 60-80 шт.). Яєць розташовані в чотири поздовжні ряди під кутом 40-45° до стінок. Кубушка крихка, розкришується під час виймання з ґрунту. Самиця відкладає 2-3, а в південних місцях гніздування за теплої погоди - до 5 кубушек.

Личинки

Личинки мають п'ять віків. Вони відрізняються за розмірами, кількістю члеників вусиків та за розвитком зачатків крил. З 1-го по 3-й вік зачатки крил мають вигляд задніх кутів передньоспинки, що спрямовані вниз. У личинок 4-го і 5-го віків зачатки крил переміщуються вгору, на спинну сторону і мають вигляд маленьких крилець.

Відмінності в побудові крилових зачатків у личинки

Фенологія

В більшості очагов отрождение происходит в середине или в конце мая. Отрождение дружное, на одной залежи оно заканчивается за четыре-пять дней. Личиночное развитие происходит за 35-40 дней. Окрыление начинается в конце июня. Примерно через 10 дней после окрыления начинаются перелёты, сначала на короткие расстояния, потом всё более и более дальние. Половое созревание имаго происходит в течение двух-четырёх недель, после чего начинается

массовое спаривание, а еще через две-три недели самки приступают к яйцекладке. Известны случаи партеногенетического развития азиатской саранчи, т.е. яйца развивались без оплодотворения самцами. Обычно азиатская саранча, как и другие наши стадные саранчовые, имеет одно поколение в год. Однако с юга России и Приаралья известны случаи позднего (в конце лета) отрождения личинок азиатской саранчи, что указывает на возможность развития второго поколения в год.

Харчові вподобання

Азійська перелітна сарана під час живлення надає перевагу злакам - пирію, куничнику та іншими однодольними (осокам і ситниковим). Відповідно, серед культурних рослин вона у значній мірі перш за все шкодить зерновим злакам. Однак під час вильоту зграї за межі гніздування або при нестачі злакового корму, азійська сарана може харчуватись широким колом рослин із кількох десятків сімейств, пошкоджуючи всі основні сільськогосподарські культури. За своє життя кожна особа з'їдає близько 500 г зеленого корму. За нестачі корму може бути також розвинений канібалізм.

Моніторинг (обстеження) азійської перелітної сарани

Обстеження рекомендується проводити чотири рази на рік. Всі обстеження рекомендується проводити з 6 до 10 години ранку або після 17 години.

1. Обстеження на імаго під час масової яйцекладки.

Мета: виявлення місць відкладання яєць. На підставі цього обстеження складається попередній прогноз заселених площ на наступний рік.

Коли: приблизно через тиждень - два після масового окрылення. **Як обстежувати:** проходом за задалегідь спланованими паралельними маршрутами і відбором обліків. Відстань між маршрутами 100 м, між обліками 100 м. Якщо ділянка велика можна збільшити відстань між маршрутами і між пробами до 200 м.

Як проводити облік: візуально визначити перед собою майданчик 1 м на 1 м, підійти до нього і підрахувати кількість «коників», що вистрибули з цього майданчика. Також необхідно зібрати мінімум 20 шт. імаго для визначення фазового стану (індекс E/F) і зрілості яєць.

2. Осіннє обстеження на кубушки.

Мета: виявлення заселених площ. На підставі цього обстеження складається прогноз заселених площ на наступний рік.

Коли: у вересні - жовтні, після повного відмирання імаго.

Як проводиться: так само, як і попереднє обстеження. При цьому відбираються ґрунтові проби з розрахунку приблизно 1 проба на 1 га.

Як відбирати ґрунтову пробу: зрізати верхній шар ґрунту на

ділянці 50 на 50 см на глибину 5-8 см. Підрахувати кількість кубушок і помножити на 4, щоб отримати число кубушок на 1 кв. м. Підрахувати середню кількість яєць в кубушці і відсоток кубушок, які уражені ентомофагами або хворобами.

3. Весняне контрольне обстеження на кубушки.

Мета: визначення стану кубушок після перезимівлі. На підставі цього обстеження уточнюється прогноз заселених площ на поточний рік.

Коли: до відродження, зазвичай в лютому - на початку березня. **Як проводиться:** так само, як і осіннє обстеження на кубушки, але вибірково, на 10% від заселеної площі, приблизно 1 проба на 10 га. Підраховується відсоток загинувших від ентомофагів і хвороб яєць.

4. Обстеження на личинок в період їх відродження.

Мета: уточнення заселеної личинками площі, яку треба буде обробити. Це обстеження є основою для проведення протисаранових обробок.

Коли: в період масового відродження личинок, зазвичай в середині квітня.

Як проводиться: так само, як і обстеження на імаго, маршрути через 100 м і обліки через 100 м. Визначається чисельність (кількість, що вистрибули) і вік личинок (шляхом вилучення личинок сачком і оглядом стану зачатків крил).

Слідкуйте за нами у соціальних мережах

